

Voorzitter,

Twee maanden geleden zaten we hier bij elkaar om de bouwstenennotitie te bespreken. De uitwerking hiervan zien we terug in deze voorliggende begroting. Met meevallers en tegenvallers. Wij willen de organisatie dank zeggen voor het vele werk wat verricht is om de begroting 2021 op tijd bij de raad te krijgen.

We willen graag als eerste onderwerp de **communicatie** vanuit de gemeente naar de inwoners aansnijden. Als fractie krijgen we regelmatig opmerkingen van inwoners dat men geen reactie krijgt op brieven en mails en dat men ook niet word teruggebeld. Ons inziens is hier nog wel een verbeterslag te maken. Communicatie is de belangrijkste vorm van dienstverlening. De afgelopen tijd zien we bijna iedere raadsvergadering voorbeelden dat dit niet altijd even goed gaat en dat is jammer. Ook zien we dat bij ingrijpende veranderingen in de dienstverlening de communicatie te wensen overlaat. Bijvoorbeeld bij het nieuwe afvalbeleid, gebruikers van dorpshuizen en ook volkstuintjes zijn niet of nauwelijks geïnformeerd. Dit komt aan het licht omdat de oude containers niet zijn omgewisseld. Kijk hier zorgvuldig naar.

Binnen het grootste programma het **sociaal domein en volksgezondheid** zien we dat er veel zaken opgepakt worden, waarvan we hopen dat het in de toekomst een positief effect zal hebben voor onze inwoners. Maar gaan we als gemeente ook monitoren of het ook daadwerkelijk positief uitwerkt?

Dat er voor de minima goede regelingen zijn daar staan wij volledig achter, maar het verschil met die inwoners die er net geen gebruik van kunnen maken wordt steeds groter. Het CDA ziet graag dat alle minimaregelingen en kwijtscheldingsregelingen eens op een rijtje worden gezet om zo verantwoorde keuzes te kunnen maken en niet steeds ad hoc beleid te voeren.

De beschikking **BUIG** laat gelukkig een forse stijging zien van 1,8 miljoen. Wat is de reden om een derde deel als stelpost op te nemen?

De **jeugdzorg** blijft financieel een zorgenkindje. Veel zaken zijn het afgelopen jaar opgepakt om de kosten te beheersen. Kan het college ons al meenemen in een aantal voorzichtige positieve effecten. Daarnaast lezen we dat het college

een budgetplafond wil instellen. Hoe moeten we ons dit voorstellen, omdat het bijna allemaal opneindregelingen zijn?

Dan het programma **bereikbaarheid**. Een belangrijke schakel tussen Het Hogeland en de ons omliggende gemeenten, zoals de gemeente Groningen, zijn een goed weggennet en goede fietsverbindingen.

Waar moeten we aan denken bij de opwaardering van fietsroutes in combinatie met hubs?

En over een belangrijke verbinding gesproken; hoe staat het met de Paddepoelsterbrug? Naar het schijnt heeft RWS een variantenstudie uitgewerkt en besproken met de klankbordgroep. Kan het college hier iets meer over vertellen?

Kan het college al aangeven of de ultieme poging om de belangen te verenigen voor de Spoelzee bij Noordpolderzijl resultaat heeft gehad en hoe het vervolg eruit gaat zien. Dit project loopt nu al enige jaren en er mag nu wel eens duidelijkheid komen.

De haven van Lauwersoog staat of valt bij een goede bereikbaarheid via het Westgat. Wat is de stand van zaken van de diepgang en is er zicht voor een structurele oplossing?

In de oude gemeente Bedum is in 2018 het rapport “Het Rondje Noord” opgesteld. In dit rapport worden tal van projecten genoemd voor Bedum en destijds zijn er diverse participatietrajecten opgezet om de inwoners om input te vragen. Dit rapport komt voort uit het landschapsprogramma van Tennet m.b.t de verbinding Eemshaven – Viervervaten. Graag horen we van het college wat hiermee gedaan is en wat de status is van het rapport. Bovendien raakt het landschapsprogramma niet alleen Bedum maar een groter deel van onze gemeente. Hoe is de stand van zaken?

Economic Board gaat eerst voor een projectperiode van 2 jaar verder. Het CDA wil het college oproepen om zich ervoor in te zetten om Economic Board te behouden voor het gebied.

De discussie over het stikstofbeleid heeft zowel binnen de agrarische sector alsmede ook voor de ontwikkeling van de Eemshaven grote gevolgen. En hoewel dit hoofdzakelijk provinciaal en landelijk beleid is willen we het college vragen om zich in te zetten richting GS en het Rijk voor een snelle oplossing in de gedoogsituaties rond Programmatische Aanpak Stikstof. Voor de

betreffende agrariërs is er onzekerheid wat de bedrijfsvoering betreft maar ook de financiering komt in de knel als men het bedrijf wil verduurzamen of innoveren.

De visserijsector komt steeds meer in de knel door dat er steeds meer gebieden worden gesloten door de komst van windmolenparken. Wij willen het college vragen om hier nadrukkelijk aandacht voor te hebben en samen met de visserij zich hard te maken voor deze belangrijke sector in onze gemeente.

In diverse sectoren zal het Coronavirus vergaande gevolgen hebben. We willen het college en de organisatie dankzeggen voor de invulling en afwikkeling van de verschillende regelingen. Maar voor velen is het nog steeds een onzekere tijd. Wees er ook de komende tijd voor de ondernemers, sportverenigingen, dorpshuizen, cultuursector enz. maar ook voor degenen die hun baan hebben verloren of nog zullen verliezen. We moeten als gemeente zeker in deze ongewisse tijd naast onze inwoners en ondernemers staan en waar mogelijk te helpen en te ondersteunen.

De regeling oud voor nieuw geeft ruimte voor de invulling van cultuurcoaches, en ook om Verhildersum een extra bijdrage te geven door vrijval van de OZB subsidieregeling voor de dorpshuizen. Vragen die hierbij naar boven komen zijn waarom blijft dit bedrag niet beschikbaar voor het dorpshuizenbeleid en waarom geen subsidie voor bv het visserijmuseum in Zoutkamp. Graag horen wij een nadere motivatie van het college.

Het CDA heeft met de invulling van cultuurcoaches in deze lastige financiële tijden best wel moeite en vraagt zich af of dit wel een verstandige keuze is?

Als fractie zijn we benieuwd naar de stand van zaken rond de MFA in Bedum. We zien de MFA wel terugkomen in de investeringslijst, maar hoe moeten we dit lezen?

Voorzitter,

Wij komen tot een afronding, maar om de begroting rond te krijgen voor 2021 en de komende jaren is een belangrijke inkomstenbron de OZB.

En hier zien we toch een forse stijging ten opzichte van de Bouwstenennotitie. Voor woningeigenaren zelfs een stijging van bijna 19% althans wat zichtbaar op de aanslag zal zijn i.p.v. de eerdergenoemde stijging van 9 %. Wij vinden het jammer dat dit onderbelicht is in de begroting en zelfs in de samenvatting niet

eens is benoemd. Er worden voor de extra verhoging 2 oorzaken benoemd n.l. dekking uren afvalstoffenheffing en de achterblijvende areaaluitbreiding. In de begroting werken we jaarlijks met een stijging van het areaal en daar zit een risico in als de geraamde uitbreiding niet wordt gehaald. We zien dit nu terugkomen in de begroting.

Gezien onze financiële situatie kunnen we als fractie hiermee instemmen, omdat dit ook een vrij normale gang van zaken is alleen had de uitleg wel iets transparanter gekund.

De 1 % verhoging door een andere urenverantwoording binnen afval, vinden wij een wat merkwaardige. In principe zou je dit binnen de personeelskosten moet kunnen opvangen en niet via een verhoging van de OZB. Wij zouden dan ook willen voorstellen om deze verhoging niet door te voeren en horen dan ook graag hoe het college hier tegen aankijkt.

Het is overigens voor de raad lastig te volgen wat de actuele stand van zaken is rond de Algemene Reserve. Met een maand hebben we de najaarsrapportage in de raad, maar we hebben nu geen zicht of we daar nu wel of niet blij van zullen worden en of dit ook gevolgen heeft voor de begroting.

Voorzitter,

Afgelopen week zijn de bestuurlijke afspraken naar buiten gebracht rondom de versterkingen, waarbij de 4 kernwoorden zijn: veiligheid, versnelling, duidelijkheid en perspectief.

Wat van belang is dat de 4 kernwoorden ook daadwerkelijk een inhoud gaan krijgen om hiermee bij de inwoners het vertrouwen terug te winnen. Wat wij zeker van belang vinden is dat gemaakte afspraken nagekomen worden tenzij een eigenaar zelf een andere keuze maakt. Wij zullen de gekozen koers nadrukkelijk volgen en willen het college dan ook vragen om de raad mee te nemen in het vervolg.